

Формування багатопартійної системи		
Передумови	<ul style="list-style-type: none"> • Демократизація суспільно-політичного життя. • Діяльність опозиційних організацій. • Перехід до <i>політичного плюралізму</i>, суть якого полягала у вільній діяльності політичних партій та створенні багатопартійності у країні. • <i>Вилучення із Конституції СРСР та УРСР статті 6</i> про керівну і спрямовуючу роль КПРС. • Прийняття Верховною Радою України постанови «Про порядок реєстрації громадських об'єднань». • Квітень 1990 р. - створення на базі УГС першої політичної партії — Української республіканської партії (УРП). Лідер - Л. Лук'яненко. • 1990-1991 рр. — виникнення понад 20 опозиційних партій, переважна більшість яких були нечисленними, не мали чітко визначеної ідеології та соціальної бази 	
	Політичні партії	Програмні засади
Праві	Українська національна партія (УНП), Українська народно-демократична партія (УНДП), Українська християнсько-демократична партія (УХДП)	Незалежність України. Націоналізм. Ринкова економіка. Затвердження демократичних принципів
Соціал-демократичні	Соціал-демократична партія України (СДПУ), Соціал-демократична партія України (об'єднана) (СДПУ(о))	Розширення повноважень УРСР у межах СРСР. Ринкові реформи, що мають соціальне спрямування
Центристські	Українська республіканська партія (УРП), Демократична партія України (ДПУ)	Незалежність України. Ринкові реформи
Комуністи	Комуністична партія України (КПУ), Партія демократичного відродження України (ПДВУ)	Збереження СРСР. Збереження соціалістичної економіки

Результати виборів до Верховної Ради УРСР 1990 р.	
Дата	4 березня 1990 р. — вибори до Верховної Ради УРСР – ЗНО!!!
Особливості	<ul style="list-style-type: none"> • Вибори були прямими, таємними, на <i>альтернативній</i> основі. • Опір КПУ діяльності <i>Демократичного блоку</i> (об'єднував опозиційні сили, які йшли на вибори), відсторонення його представників від засобів масової інформації
Результати	<ul style="list-style-type: none"> • Значний успіх на виборах Демократичного блоку: • Демблок отримав 111 мандатів із 442. • Утворення у Верховній Раді більшості із комуністів і консерваторів («група 239») та парламентської опозиції - Народної ради (125 осіб), яку очолив депутат, академік І. Юхновський.

Значення	Історична заслуга Верховної Ради України, обраної в березні 1990 р., полягала в прийнятті нею Декларації про державний суверенітет України та Акта про незалежність України
----------	---

Декларація про державний суверенітет України	
Визначення поняття	Декларація про державний суверенітет України — законодавчий документ, ухвалений Верховною Радою УРСР, що проголошував державний суверенітет республіки в складі СРСР (ще не незалежність!)
Дата ухвалення	16 липня 1990 р. – ЗНО!!!
Зміст	<ul style="list-style-type: none"> • Право української нації на самовизначення. • Принцип народовладдя. • Розподіл влади на законодавчу, виконавчу та судову. • Гарантія прав і свобод громадян, передбачених Конституцією. • Територіальна недоторканність України, самостійне визначення адміністративно-територіального устрою. • Економічна самостійність. • Екологічна безпека України. • Право на власні збройні сили, внутрішні війська й органи держбезпеки. • Захист усіх форм власності. • УРСР — самостійний суб'єкт міжнародного права
Історичне значення	Декларація про державний суверенітет України заклала основні принципи державотворчих процесів, стала основою нового законодавства України, кроком на шляху просування до незалежності

Революція на граніті (перший український Майдан)

Що?	Кампанія широкомасштабних акцій ненасильницької громадянської непокори, задалегідь організована українською молоддю , переважно студентами.
Де?	Київ, площа Жовтневої революції (нині – Майдан Незалежності). Оскільки площа була брукована гранітною бруківкою, тому «на граніті. Демонстрації солідарності з студентами пройшли у багатьох містах УРСР.
Коли?	2-17 жовтня 1990р.
Чому?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Невдача перебудовчих реформ. 2. Опір реформам консервативної частини компартії. 3. Падіння життєвого рівня населення. 4. Прагнення радянської верхівки схилити республіки до підписання нового Союзного договору. 5. Активізація укр.. НВР, активна участь у ньому студентських організацій.
Як?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Студенти самоорганізувалися, зібралися на площі Жовтневої революції (нинішній Майдан Незалежності), розбили намети. Щодня проводили мітинги, у яких брали участь кияни та люди з інших регіонів.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Деякі з протестувальників (158) оголосили голодування. 3. Вимоги протестувальників: <ul style="list-style-type: none"> ● Провести дострокові вибори ВР на альтернативній основі. ● Націоналізувати майно КПУ та ВЛКСМ (комсомолу) ● Добитися, щоб громадяни УРСР несли військову службу на території республіки ● Не допустити підписання УРСР нового Союзного договору ● Усунення В. Масола з посади голови Ради Міністрів УРСР
Які наслідки?	<ol style="list-style-type: none"> 1. ВР прийняла вимоги молоді до розгляду. 2. В.Масол був відправлений у відставку. 3. Українська молодь отримала позитивний досвід мирної політичної боротьби. 4. Деякі протестувальники були затримані, проти них було відкрито кримінальні справи, але під тиском громадськості провадження було закрито.